

2010-09-06

Novice. Dnevnik.si Novice/Slovenija

Preiskovalci so na Lešah v povojnem grobišču pričakovali blizu 100 trupel, našli pa kar 700 trupel

Slovenija - nedelja, 05.09.2010 09:14 Tekst: (sta)

Prevalje - Pod vodstvom službe za vojna grobišča ministrstva za delo, družino in socialne zadeve je bilo minuli teden na Lešah nad Prevaljami opravljeno sondiranje prikritega povojnega grobišča. Rezultati so presenetili preiskovalce, saj so pričakovali blizu sto trupel, glede na preiskave pa bi jih lahko bilo okoli 700. Grobišče je zdaj uradno potrjeno

Služba za vojna grobišča ministrstva za delo, ki jo vodi **Marko Štrovs**, je v torek in sredo po letnem programu opravila sondiranje prikritega grobišča na Lešah. Grobišče

se nahaja v gozdu, ki je zrasel na območju nekdanjega rudnika južno od leške cerkve sv. Ane.

Preiskovalci so sondiranje izvedli s pomočjo izvajalca, podjetja Raj iz Vojnika, pri sondiranju pa so bili prisotni tudi kriminalisti Policijske uprave Slovenj Gradec, državni tožilec slovenjgraškega okrožnega državnega tožilstva in predstavniki Koroškega pokrajinskega muzeja.

S sondiranjem so začeli v bližini tam že postavljenega znamenja in že takoj našli posmrtno ostanke ljudi, ki pa so bili tja verjetno preneseni ob poplavih v letu 1992, je za STA povedal Štrovs. Zato so iskali naprej in napravili vrsto sond v dolžini okoli 30 metrov. Ugotovili so, da so v vseh sondah v razdalji 21 metrov posmrtni ostanki pobitih ljudi. Grobišče je bilo nato preiskano in sondirano v celoti, preiskovalci pa so ugotovili, da gre za jamo, dolgo 21 metrov in široko okoli tri metre, ki je v celoti zapolnjena s trupli pobitih ljudi.

Na najdenih posmrtnih ostankih so ugotovili poškodbe z nekim orodjem, nekaj je tudi strelnih poškodb, vidi se tudi, da so bile žrtve pred ubojem zvezane z rokami na hrbtu in da so bile verjetno pobite v klečečem položaju, pojasnjuje Štrovs. Gre za precej veliko število trupel, preiskovalci predvidevajo, da bi dejansko lahko bilo zakopanih okoli 700 trupel, kolikor jih po pričevanjih omenjajo tudi domačini.

Po pričanju očividca in nekaterih drugih domačinov, ki so jih spraševali o okoliščinah poboja, so konec maja 1945 na to območje pripeljali 19 kamionov ljudi. Kamioni so se ustavili v vasi, potem pa so žrtve gnali v gozd in jih predvidoma na preiskanem mestu pobili, je pojasnil Štrovs in dodal, da jim je v zvezi z grobiščem veliko povedal tudi bližnji sosed grobišča, **Benjamin Kumprej**, ki je za dogajanje izvedel od staršev in drugih vaščanov.

Žrtve so, kot je pokazalo sondiranje, civilisti obeh spolov. Po zbranih pričevanjih gre verjetno za skupino Avstrijcev, ki so jih enote VDV oz. Knoja konec vojne aretirale na sedanjem avstrijskem Koroškem in odpeljale s sabo na območje Slovenije. Gre tudi za druge domačine, verjetno premožnejše, ki so se znašli na spiskih Ozne in so bili aretirani in nameščeni na ravenskem gradu in ponekod drugje, potem pa so jih odpeljali na Leše in tam pobili, pravi vodja službe za vojna grobišča.

Na Koroškem je bilo sicer z dosedanjimi sondiranjmi ugotovljeno, da so velika grobišča v okolici Slovenj Gradca. Tam je največje grobišče v Žančanih, kjer naj bi bilo verjetno več kot tisoč pokopanih žrtev. Potrjena so bila tudi grobišča v Šmartnem pri Slovenj Gradcu in v okolici Doliča blizu Mislinje. Evidentiranih je še precej več grobišč, vendar sondiranja še niso bila izvedena in letos tudi niso predvidena, pravi Štrovs.

So pa strokovnjaki na Koroškem, na meji s Štajersko, v juliju opravili sondiranje grobišča nad Ožbaltom, kjer so potrdili manjši grob neke družine, ki je bila pobita leta 1945.